

(Политика, 27.06.2009)

Чак би и Шекспир био у неприлици да је морао да описује иронију хапшења и пуштања Агима Чекуа у Бугарској, са потерницом Интерпола и неколико западних држава које изигравају судију. И где су на делу, по ко зна који пут, опет двоструки аршини. Заправо, Европа и САД познају само три релевантне валуте: крв, нафту и гласаче. И Европа и САД годинама више страхују од излива албанског него од евентуалне провале српског беса. Наравно, поводом Косова. И зато су само „наивни“ у Србији и могли јавно и приватно да очекују како ће господин Агим Чеку бити изручен држави Србији. Јер Европа добро зна да су сви Албанци на Косову спремни да умру за Косово, а да сви Срби и на Косову и изван њега нису спремни на умирање. И зато је и потерница Интерпола за Чекуом врло релативна ствар. Јер је, очито, не уважава нико у свету осим Србије. Сада ће сви одговорни и неодговорни у овој држави наћи за сходно да изразе своје изненађење, разочарање па чак можда и огорчење тиме што Чеку није изручен Србији, и не знам шта још, а у суштини све је то лицемерно. Још горе, то код обичног човека ствара осећај беспомоћности, јер врећа осећај за правду. Зло је лакше поднети без хипокризије. Србија нема моћ да своју потерницу за Чекуом ефективно и подржи, а зашто је нема друга је прича.

„Табу“ употреба силе на терену права у међународној политици не постоји. Алтернатива између „насилног светског поретка“ и правног светског поретка без средстава моћи је лажна. Део империјалне стратегије на крају 20. и у првим годинама 21. века јесте рушење међународних институција и укидање закона и конвенција које су регулисале међународну политику. Испоставља се да су правила и закони потребни само слабима. Онај ко је јачи решава проблеме на други начин. Тако је у свим доменима.

Агресија НАТО-а на Југославију 1999. године била је темељ за једнострано проглашење независности Косова. Окружни суд Тиргартен у Берлину ослободио је у мају 2000. године кривичне одговорности особе које су 1999. позивала војнике Бундесвера да дезертирају у рату против Југославије и по тој пресуди кривично дело одбијања послушности и дезертерства није постојало, јер је рат против СР Југославије био противправан. Значи, у том противправном рату и побуни против СР Југославије учествовао је и господин Чеку. Осумњичен је за командну одговорност за почињене ратне злочине. У међувремену је противправно проглашена и независност Косова. У међувремену је Србија сасвим правно ставила господина Чекуа на потерницу Интерпола. Па су га онда комшије Бугари сасвим правно ухапсили. Па су га онда, по њима, сасвим правно и пустили. Уосталом, као и други пре Бугара. На политички притисак „главних“.

Србима остаје да се окрену Канту који постулира постојање Бога и бесмртност душе. Прецизније, идеја да је разлика између добра и зла замагљена све док ужасан злочин вапи за одмаздом, даје, дакле, људима право да суде уместо Бога. Али према хришћанском учењу, морални закон представља разликовање добра и зла, а не тражи ово разликовање као меру која оживљава конјунктуру морала. Зато ће можда после ове фарсе са Чекуом скочити и евроскептици у Србији са питањем: „Где почиње и где престаје ова Европа, ЕУ која не поштује потернице Интерпола?” Ти евроскептици могу да поставе и злобно питање на чему почива ЕУ – на регулативи силе или на регулативи права? Да ли међународна јурисдикција над злочинима има своје границе и унутар ЕУ? Јесу ли међусобно мешање у традиционалне унутрашње послове и међусобно надгледање, безбедност заснована на јавности, међусобној отворености, међузависности и заједничкој рањивости, заправо, једносмерног карактера? Важе само за једне и у односу на те једне, али не и за друге? Тражи ли се то од Србије да се навикне на идеју и праксу двоструких аршина? Или се Србија и даље третира као стари тип државе, земља изван постмодерног континента Европе, држава за коју су резервисане само грубе методе из претходног доба: санкција, визе, сила, превара...

Бивши амерички државни секретар Хенри Кисинџер годинама не сме да се појави у Чилеу, Шпанији и у Француској. Наиме, тамошњи судови га траже због изјаве у вези са операцијом „Кондор”, односно рушењем Салвадора Аљендеа и доласком на власт генерала Пиночеа у Чиле. Кисинџера позивају само у својству сведока, али Вашингтон ни то не дозвољава. Међутим, оно што је учињено не може се избацити из историје. Настојећи да наметну коначне одговоре у вези са питањем Косова покровитељи господина Чекуа признају недостатак правних аргумената. И страх од истине.

А сироти Интерпол? Шта је то?